

جنون چیست؟ مجنون کیست؟

www.ketab.ir

وحید ناصری
فاضی دادگستری

سرشناسه	: ناصری، وحید، ۱۳۶۱-
عنوان و نام پدیدآور	: جنون چیست؟ مجنون کیست؟ / وحید ناصری.
مشخصات نشر	: تهران: خرسندی، ۱۳۹۹-
مشخصات ظاهری	: ۱۰۴ ص.
شابک	: 978-622-224142-1
وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا	
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: جنون (حقوق) (Law) Insanity
موضوع	: جنون (حقوق) -- ایران (Law) Insanity
موضوع	: جنون (فقه) (Islamic law) Insanity
موضوع	: جنون (حقوق) -- تاریخ (Law) Insanity
رده‌بندی کنگره	: K۵۰۷۷
رده‌بندی دی‌ری	: ۳۴۵/۰۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۳۵۴۱۱۰

www.ketab.ir

انتشارات خرسندی

خیابان نلسون ماندلا (جردن)، ضلع شمال غربی چهارراه جهان کودک، پلاک ۶۶، طبقه اول، واحد ۳

تلفن: ۸۸۶۶۳۷۶۲-۸۸۶۶۵۳۰۷

مرکز پخش و توزیع: خیابان انقلاب، خیابان فخررازی، خیابان لبافی نژاد، نرسیده به خیابان دانشگاه، پلاک ۴۷۱، واحد زیرزمین - تلفن: ۵-۶۶۹۷۱۰۳۴ - ۵۸۴-۶۶۴۹۰۵۸۴-۶۶۴۸۴۸۵۸

پست الکترونیک: Khorsandy.pub@gmail.com

سایت اینترنتی: www.Khorsandypub.com

جنون چیست؟ مجنون کیست؟

وحید ناصری

چاپ اول: ۱۳۹۹ - شمارگان: ۲۰۰ جلد - قیمت: ۲۲۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۴۱۴۲-۱ ISBN: 978-622-224142-1

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه.....	۱۱

فصل اول: کلیات - مفهوم شناسی / ۱۵

شرایط تکلیف.....	۱۶
تعریف عقل.....	۱۶
جنون در لغت و اصطلاح.....	۱۷
مجنون در لغت و اصطلاح.....	۲۱
اختلال روانی در اصطلاح روانشناسی.....	۲۴
نوروز و سایکوز.....	۲۴
اراده در لغت و اصطلاح.....	۲۶
مفهوم اراده در روانشناسی.....	۲۷
اختیار.....	۲۸
اضطرار.....	۲۸
اجبار و اکراه.....	۲۹
مراتب و انواع اراده.....	۳۰

فصل دوم: جنون و مجنون در آیات، روایات و فقه اسلامی و عوامل آن/ ۳۳

جنون و مجنون در آیات.....	۳۳
---------------------------	----

❖ ۸ جنون چیست؟ مجنون کیست؟

۳۵.....	بررسی آیات.....
۳۷.....	جنون و مجنون در روایات.....
۳۷.....	نکات مستفاد از روایات.....
۳۷.....	طبقه‌بندی روایات.....
۳۸.....	عوامل پیشگیری از جنون در روایات.....
۴۰.....	مجنون واقعی از منظر ائمه معصومین (ع).....
۴۱.....	نکات روایات مورد اشاره.....
۴۲.....	بررسی سایر روایات.....
۴۳.....	احکام شرعی مجنون.....
۴۵.....	ضابطه کلی برای مجنون.....
۴۷.....	جنون و مجنون در فقه اسلامی.....
۴۷.....	بررسی کلام فقهاء.....
۴۹.....	دسته بندی کلام فقهاء.....
۴۹.....	تعابیر فقهاء از جنون.....
۵۲.....	علامه حلی.....
۵۴.....	سید علی بن محمد طباطبایی حائری.....
۵۵.....	تعریف مختار از جنون.....
۵۶.....	تعریف عرف.....
۵۶.....	مرجعیت عرف.....
۵۷.....	انواع و مراتب جنون.....
۵۷.....	جنون به لحاظ طبع.....
۵۸.....	جنون ادواری و اطباقی.....
۵۸.....	تعریف جنون ادواری و اطباقی.....

فصل سوم: تاریخچه اختلالات روانی و سیر تحول آنها/ ۶۱

تاریخچه اختلالات روانی	۶۱
سیر تاریخی و طرز تفکر بشر درباره بیماری‌های روانی	۶۲
مراحل بیماری روانی و درمان آن در طول دورانها	۶۳
دوران باستان	۶۳
دوران اسلامی	۶۴
عصر کلاسیک	۶۵
دوران معاصر	۶۶
تاریخ جنون در روانشناسی	۶۷
تاریخ جنون در روانشناسی اسلامی	۶۸
زکریای رازی	۶۸
بوعلی سینا	۷۰
سیر تاریخی مفهوم روان گسیختگی	۷۱
سیر تاریخی عقب ماندگی ذهنی	۷۲

فصل چهارم: نشانه‌شناسی اختلالهای روانی (مرتبط به قلمرو جنون فقهی) و تطبیق آنها بر جنون فقهی / ۷۵

الف - اختلال روانی روان گسیختگی (اسکیزوفرنی)	۷۶
ب - اختلال عصبی - شناختی «دلیروم و زوال عقل»	۷۷
ج - اختلال آشفته‌گی	۷۹
د - اختلال عقب ماندگی ذهنی	۸۱
۱- عقب مانده‌های عمیق (هوشبهر کمتر از ۲۵)	۸۳
۲- عقب مانده‌های شدید (هوشبهر بین ۲۵ تا ۴۰)	۸۳
۳- عقب مانده‌های متوسط (هوشبهر بین ۴۰ تا ۵۰)	۸۳

مقدمه

با پیشرفت علوم و شکل‌گیری شاخه‌های مختلف در علوم انسانی بعضی از مفاهیم و عناوین به کار رفته در قرون سابق بازنگری و بررسی شده است. از جمله این مفاهیم که جوامع مختلف بشری با آن دست به گریبان بوده است، مفهوم جنون و مجنون است که در حوزه علوم اسلامی، بویژه در قلمرو فقه اسلامی و منابع آن و قوانین موضوعه کشور همواره از این مفاهیم و آثار و احکام مرتبط با آن سخن گفته شده است؛ ولی همواره این واژگان در هاله‌ای از ابهام بوده است و تعیین و تبیین مصادیق جنون و مجنون و تعریف کاربردی جنون همیشه کاری سخت و دشوار بوده است. علاوه بر اینکه در فقه اسلامی، برای افراد مبتلا به جنون، از جانب شارع مقدس یک سری احکام در نظر گرفته شده است؛ و آحاد جامعه نیز مکلف به تنظیم روابط خود با اینگونه افراد هستند.

امروزه با توسعه دانش روانشناسی و قرار گرفتن مفهوم جنون در قلمرو شاخه‌های این دانش و توسعه روابط اجتماعی و قوانین موضوعه در رابطه با مجانین، نگاه جدیدی از توصیف و تبیین مفهوم جنون و مجنون شکل یافته و ابهاماتی را در تشخیص مصادیق جنون در علم فقه و قوانین موضوعه بوجود آورده است و پاسخ به این سوال که کدام دسته از اختلالات روانی، منجر به سلب اراده می‌شود و قابلیت تطبیق با جنون فقهی را دارد، بیش از پیش ضرورت خود را نمایان می‌سازد.